

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА № 0400102724

за извършен финансов одит на годишния финансов отчет на
Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда за 2023 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на финансовия отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Обръщане на внимание – Неизяснен юридически статут на "Инсинератора"	4
Правно основание за извършване на одита	6
Отговорности на ръководството за финансовия отчет	7
Отговорности на Сметната палата за одита на финансовия отчет	7
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на финансовия отчет	8
Некоригирани неправилни отчитания	9
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	9
Коригирани неправилни отчитания	9
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	9
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	11

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
МС	Министерски съвет
ПУДООС	Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда
ЗДС	Закон за държавната собственост
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
ЗКРИ	Закон за кадастъра и имотния регистър
ДМА	Дълготрайни материални активи

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
49-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-ЖА МАГДАЛЕНА ГЕОРГИЕВА
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
ПРЕДПРИЯТИЕТО ЗА УПРАВЛЕНИЕ
НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА
ОКОЛНАТА СРЕДА

Част I. Докладване относно одита на финансовия отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на годишния финансов отчет на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда, състоящ се от баланс към 31 декември 2023 г., отчет за приходите и разходите, отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към финансовия отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда към 31 декември 2023 г. и за неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на финансовия отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Обръщане на внимание – за стопанисване на сграда и оборудване на „Инспиратор“ – инсталация за изгаряне на опасни болнични отпадъци

Без да модифицира своето мнение, Сметната палата обръща внимание на следните обстоятелства:

1. На основание Разпореждане № 14 от 09.10.2000 г. на Министерския съвет и чл. 68, ал. 1 от Закона за държавната собственост (ЗДС), с Актове за публична държавна собственост № 6626 от 20.06.2008 г. и № 03630 от 08.07.2004 г. областният управител на Област София предоставя на Министерство на околната среда и водите безвъзмездно право за управление на новопостроена сграда – Инсинератор (Инсталация за изгаряне на опасни болнични отпадъци) и прилежащия към сградата терен, представляващ парцел IV в кв. 387.

2. В обяснителната записка приложена към Отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства в раздел I Анализ на приходната част и в раздел II Анализ на разходите и трансферите е оповестена дейността и управлението на инсинератора, реализираните приходи от продажба на услуги на клиенти по изгарянето на опасни болнични отпадъци и извършените разходи за дейността му.

3. Съгласно чл. 7, ал. 1 и ал. 5 от ЗДС, в случаите и при условията със закон, имотите - публична държавна собственост не могат да бъдат обект на разпореждане, а с решение на Министерски съвет върху имотите изключителна и публична държавна собственост може да се учредят ограничени вещни права при условията на т. т. 1, 2 и 3 от чл. 7, ал. 5 от ЗДС.

4. По смисъла на чл. 15 от ЗДС, министрите могат да предоставят за управление имоти – държавна собственост, предоставени им по реда на чл. 15, ал. 2 от ЗДС, но само на териториалните си административни звена или на други юридически лица на бюджетна издръжка към тях. Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) е самостоятелен първостепенен разпоредител с бюджет и не е част от структурата или на бюджетна издръжка към Министерството на околната среда и водите (МОСВ).

5. Дирекция „Нефинансова стопанска дейност“, като част от ПУДООС осъществява експлоатация на инсталацията за опасни болнични отпадъци „Инсинератор“ и работи на територията на УМБАЛ „Александровска“. Собствеността на обекта, терена, сградния фонд, оборудване, транспортни средства и подемно-транспортни средства са признати в отчетността на МОСВ. Не са налице приемо-предавателен протокол, заповед или разпореждане на Министерски съвет (МС), с който документ да са предоставени права на ПУДООС за безвъзмездното им ползване и/или управление, от който да е видно кои дълготрайни материални активи (сграда, УПИ, съоръжения и/или машини) и на каква стойност могат да бъдат признати в отчетността на предприятието (балансово или задбалансово).

6. През 2020 г. са предприети действия от страна на ПУДООС, като въпросът за управление на инсталация „Инсинератор за опасни болнични отпадъци“ е разгледан на заседание на Управителния съвет (УС) на ПУДООС. Взето е решение министърът на околната среда и водите да направи предложение към Министерството на здравеопазването (МЗ) за предоставяне правата за управление на „Инсинератор за опасни болнични отпадъци“ в пълен обем. Изпратено е писмо с изх. № Ц-61 от 12.11.2020 г. от изпълнителният директор на предприятието до министъра на околната среда и водите с предложение за прехвърляне правото на управление на инсталацията на „Инсинератор за опасни болнични отпадъци“ към Министерството на здравеопазването.

7. През 2021 г., съгласно решение на УС на ПУДООС, отразено в Протокол № 4 от 01.07.2021 г., в т. 4.8. отменя свое решение, отразено в Протокол № 4 от 30.10.2020 г. за възлагане на министъра на околната среда и водите да направи предложение към МЗ за предоставяне правата за управление на „Инсинератор за опасни болнични отпадъци“ в пълен обем.

На заседание на УС на ПУДООС, проведено в оперативен порядък, отразено в Протокол от 22.07.2021 г., в т. 2.3. е взето решение, за целите на отчетността, „Инсталацията за изгаряне на опасни болнични отпадъци“, допълнителното оборудване към същата и транспортните средства към Инсинератора, собственост на МОСВ, да бъдат вписани в задбалансовата част като предоставен актив за ползване от ПУДООС и с писмо изх. № Ц-339 от 04.08.2021 г. до МОСВ е изискана детайлна информация за целите на задбалансовото завеждане на активите.

С писмо вх. № Ц-339 от 07.10.2021 г. от МОСВ е депозиран отговор, с който е иницирано процедиране на Решение на МС, чрез което да бъдат предоставени правата за управление на „Инсталация за изгаряне на опасни болнични отпадъци – Инсинератор“ на ПУДООС.

С писмо вх. № Ц-339 от 17.11.2021 г. до МОСВ са изложени мотиви за иницираното процедиране на Решение на МС, чрез което да бъдат предоставени правата за управление на „Инсталация за изгаряне на опасни болнични отпадъци – Инсинератор“ на ПУДООС.

8. През 2022 г. изпълнителният директор е изпратил писмо изх. № Ц-61 от 22.11.2022 г. до директора на дирекция „Финансово управление“ към МОСВ с молба за документално уреждане на правата на ПУДООС за ползване или управление на инсталацията за опасни болнични отпадъци „Инсинератор“, както и дълготрайните активи към нея.

9. През 2023 г. изпълнителният директор е изпратил писмо изх. № Ц-50 от 17.11.2023 г. до министъра на околната среда и водите с молба за документално уреждане на правата на ПУДООС за ползване или управление на инсталацията за опасни болнични отпадъци „Инсинератор“, както и дълготрайните активи към нея. От същата дата има отговор с писмо вх. № 48-00-1117/17.11.2023 г., в което подробно са описани проблемите във връзка с уреждане на собствеността на Инсинератора – проблеми с разрешителното за строеж, със скицата и кадастралната карта, разрешение за ползване и т.н.

През 2023 г. от МОСВ е избрана фирма, специализирана в областта на кадастъра и имотния регистър - правоспособно лице по чл. 18 от ЗКИР, която да изготви проект за отстраняване на явната фактическа грешка. Проектът е приет от възложителя, като поправките са отразени в кадастралната карта. Във връзка с промяната на кадастралната карта, на МОСВ са издадени нови скици на имота и сградите в него. От МОСВ е отправено искане до Областната управа да бъде издаден нов Акт за публична държавна собственост (АПДС). След получаване на новия АПДС на имота и сградите в него, МОСВ ще предприеме последващи действия за изготвяне на цялата документация съгласно Закона за държавна собственост, необходима за проект на Решение на Министерски съвет за предоставяне на правото на стопанисване и управление върху Инсинератора в полза на ПУДООС.

Към 31.12.2023 г. не са уредени правата на ПУДООС върху инсталацията за опасни битови отпадъци „Инсинератор“.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-01-027 от 20.03.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на финансовия отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от финансов одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.
- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на финансовия отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за финансовия отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случай, в който Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че финансовия отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

Не са констатирани неправилни отчитания.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. Към 31.12.2023 г. Системите за финансово управление и контрол на ПУДООС не са актуализирани с промените на ЗФУКПС, влезли в сила от 2019 г. Допуснатото несъобразяване със закона е установено и при извършения финансов одит на ГФО за 2021 г., 2022 г. и не е коригирано към 31.12.2023 г.

Не са спазени изискванията на чл. 5, ал. 2, т. 5, чл. 7, ал. 1, т. т. 8, 13 и 16, и чл. чл. 14 и 15 от ЗФУКПС относно извършване на актуализация на вътрешните правила регламентиращи СФУК. Не са спазени изискванията на чл. 13, ал. 3, във връзка с чл. 3, ал. 1 и чл. 10, ал. 1 от ЗФУКПС, което е в несъответствие с Методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол, и указанията на министъра на финансите, утвърдени със Заповед № ЗМФ 184 от 06.03.2020 г.

Коригирани неправилни отчитания

1. При извършения финансов одит на ГФО на ПУДООС за 2022 г. е установено, че по сметка 2102 „Патенти, лицензи, концесионни права, фирмени и търговски марки и др.“ са признати неправилно разходи за лицензи за програмни продукти (счетоводна програма, софтуер за заплати и др.) с едногодишен срок на ползване, общо в размер на 49 762 лв. (в т.ч. 28 670 лв. признати през 2021 г. и 21 092 лв. през 2022 г.), вместо да бъдат отчетени на разход.

За коригиране на неправилните отчитания следва да се приложат указанията на МФ дадени в т. 8.9 от ДДС № 20 от 2014 г. за коригиране на грешки от минали години, чрез съответните сметки от групи 69 „Намаление на нетните активи от други събития“ и 79 „Увеличение на нетните активи от други събития“ на СБО.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството за външно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не е изпълнен основен критерий за признаването на дълготраен нематериален актив съгласно т. 6.1.а от СС 38 относно разходи, направени във връзка с нематериален актив, които се признават за текущи разходи в периода на възникване - разходи за поддържане на патенти, фирмени и търговски марки, лицензи, разрешителни и други със срок до един отчетен период.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. т. 8.9 и 38.2.5 от ДДС № 20 от 2004 г. относно осчетоводяване на допуснати грешки от минали години по сметки от група 69 и отчитане на текущо изплащаните суми за поддръжка на патенти, лицензи и други подобни като текущ разход.

Към 31.12.2023 г. установените неправилни отчитания са коригирани.¹

Неправилните отчитания са констатирани при одита на годишния финансов отчет за 2022 г. на ПУДООС и са коригирани преди изготвянето на ГФО за 2023 г.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

¹ Одитно доказателство № 02

В подкрепа на констатациите са събрани 2 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ 37.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 174 от 12.06.2024 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда и един за Сметната палата.

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Горислав рунчарова-Кожарева)
(съгл. Заповед № 154/08.04.2024 г.)

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД 2.16-2 проверка и анализ на неправилните отчитания, установени при ГФО 2022 г. Копие от заповед за утвърждаване на Стратегията за управление на риска; Констативен протокол	9
02	МО за извършени корекции	4